

Handlingsplan för Växtskyddsrådet perioden 2017-2019

Bakgrund

Regeringen har den 23 mars 2017 genom beslut N2017/02364/SUN uppdragit åt Jordbruksverket att genomföra åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin proposition 2016/17:104 En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet.

Genom beslutet ändras Växtskyddsrådets uppgifter. I den här handlingsplanen presenteras förslag på aktiviteter som bidrar till att genomföra uppdraget.

Ändringen av Växtskyddsrådets uppgifter är en åtgärd som ska bidra till det övergripande målet med livsmedelsstrategins strategiska område Regler och villkor som anges i avsnitt 5.6.1 Mål för det strategiska området Regler och villkor i prop. 2016/17:104:

Regeringens förslag: Målet för det strategiska området Regler och villkor ska vara att utformningen av regler och villkor ska stödja målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja där produktionen ökar. Detta genom ändamålsenliga skatter och avgifter, regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten.

Växtskyddsrådets arbete ska enligt regeringsbeslutet utgå ifrån regeringens bedömning i avsnitt 7.9 Ett hållbart växtskydd i prop. 2016/17:104 som lyder:

Regeringens bedömning: Ett hållbart växtskyddsarbete är en förutsättning för att svensk växtodling ska hävda sig i den internationella konkurrensen. Effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder krävs såväl för etablerade som nya växtskadegörare.

Det bör finnas god tillgång till växtskyddsmedel som effektivt kan hantera de växtskadegörare som inverkar på odlingen och minimerar riskerna och konsekvenserna för människors hälsa och miljö. Detta gäller såväl kemiska växtskyddsmedel som biologiska växtskyddsmedel och andra alternativa metoder. Godkännandeprocessen av växtskyddsmedel ska vara effektiv.

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet.

Växtskyddsrådets arbete ska stödja prövningen av produktgodkännande enligt Växtskyddsmedelsförordning 1107/2009 och underlätta arbetet att uppnå kraven i hållbarhetsdirektivet 2009/128/EG. Rådet ska fortsatt vara forum för dialog och kunskapsutbyte med syfte att bidra till att skapa en förutsägbarhet i beslut, vilket ger brukarna förutsättningar att ha bättre framförhållning.

För att uppnå mål inom det strategiska området Regler och villkor beskrivs i regeringsbeslutet att Växtskyddsrådet ska bistå med:

- att utreda effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder för växtskadegörare.
- att förbättra tillgången till växtskyddsmedel och bidra till en effektiv godkännandeprocess.

Vidare preciseras växtskyddsrådets arbete genom ett antal uppgifter (här numrerade 1-6) som lyder:

1. Tillsammans med företag och bransch utveckla omvärldsbevakningen när det till exempel gäller förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledningar, beslut om verksamt ämne samt analysera konsekvenser sådana förändringar får för myndigheter och företag.
2. Utveckla dialog med företag och bransch för att öka kunskapen om marknaden och om vilka behov odlare har av växtskyddsmedel på både kort och lång sikt och vilka behov kemiföretagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.
3. Öka kunskapen hos såväl myndigheter som hos företag och andra intressenter samt utveckla strategier för att fasa ut kemiska växtskyddsmedel med oacceptabla effekter på hälsa och miljö och introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.
4. Föra en dialog med berörda intressenter och öka kunskapen om samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.
5. Öka kunskapen hos myndigheter om odlingsförhållanden och diskutera med myndigheter, företag och intressenter om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas. I detta ingår bland annat att diskutera effektiva doser.
6. Öka kunskapen hos myndigheter, företag och intressenter om jordbruksdrift med syfte att förbättra prövningsprocessen utifrån praktiska odlingsperspektiv såsom årscykler och växtföljd.

Inriktning på Växtskyddsrådets arbete för perioden 2017-2019

Ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart växtskydd.

Det innebär att förena produktion, konkurrenskraft, effektivitet, lönsamhet, god arbetsmiljö och tillgång till säkra och trygga livsmedel med skydd av vatten och övriga ekosystem. Ett konkurrenskraftigt jordbruk förutsätter under överskådlig tid användning av kemiska växtskyddsmedel. Risknivån behöver vara förenlig med miljö kvalitetsmålen och ta hänsyn till generationsmålet att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Ett heltäckande, effektivt och hållbart växtskydd är ett gemensamt ansvar och en viktig samhällsfråga.

Målen för arbetet i rådet är:

- Att förbättra jordbruksproduktionen och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för miljön.
- Att verka för ett hållbart växtskydd genom utveckling och införlivande av integrerat växtskydd och av långsiktigt hållbara odlingssystem.
- Att arbeta med olika insatser i syfte att tillgodose den svenska produktionen med tillgängliga växtskyddsprodukter och metoder för att möta en utveckling där allt färre växtskyddsmedel finns tillgängliga på marknaden.
- Att verka för att minska riskerna med användningen av växtskyddsmedel genom att främja alternativ till dagens kemiska växtskyddsmedel, inkluderat insatser kring utveckling och implementering av t.ex. biologiska samt mekaniska växtskyddsmetoder.
- Att Växtskyddsrådets verksamhet samlar erfarenhet och kompetens i syfte att bidra till att ta växtskyddsfrågan framåt i alla delar.

Det är viktigt att arbetet i växtskyddsrådet leder framåt och åstadkommer konkreta förslag till förändringar i syfte att bidra till målen i livsmedelsstrategin.

Definitioner av begrepp inom uppdraget

Hållbar utveckling, ett hållbart växtskydd

I den s.k. Brundtlandkommissionen från 1987 redogörs för sambandet mellan ekonomisk utveckling och miljöförstöring. Vid den tidpunkten enades världens

miljörörelser om att verka för en hållbar utveckling globalt. I rapporten finns följande definition "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". Brundtlandkommissionen beskriver de tre komponenterna; ekologiska faktorer som anger villkoren för ekosystemen, sociala faktorer för hållbara mänskliga system eller relationer och ekonomiska faktorer för hur ekonomin kopplar till ekosystemens och samhällssystemens funktioner. De tre faktorerna är nära kopplade till varandra och lika viktiga för en hållbar utveckling.

Hållbar utveckling är ett övergripande mål för den svenska regeringens politik. Det innebär att alla politiska beslut skall utformas på ett sätt som beaktar de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna i ett längre tidsperspektiv. I regeringens strategi för hållbar utveckling (regeringens skrivelser 2003:04/129 och 2005/06:126) betonas vikten av ekonomiska framsteg, social rättvisa och skydd av miljön.

Hållbar utveckling handlar om att värna och nyttja givna resurser på ett hållbart sätt. Det hållbara samhället är ett samhälle där ekonomisk utveckling, social välfärd och sammanhållning förenas med en god miljö, hushållning och effektivt nyttjande av naturresurserna. Företagen är konkurrenskraftiga och den ekonomiska tillväxten är god. I det hållbara samhället är de stora miljöproblemen lösta genom att påverkan på miljön har reducerats till nivåer som är långsiktigt hållbara.

Direktivet 2009/128/EG fastställer en ram för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel genom att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön och genom att främja användning av integrerat växtskydd och andra alternativa metoder eller tekniker såsom icke-kemiska alternativ till bekämpningsmedel. Förordningen 1107/2009 syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön och att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att harmonisera reglerna för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och att förbättra jordbruksproduktionen.

Som nämnts ovan gör regeringen bedömningen att ett hållbart växtskyddsarbete är en förutsättning för att svensk växtodling ska hävda sig i den internationella konkurrensen. En begränsad tillgång på effektiva växtskyddsmedel och alternativa bekämpningsmetoder i den svenska livsmedelsproduktionen jämfört med den i andra länder kan leda till en konkurrensnackdel. Detta kan leda till en hämmande effekt på utvecklingen i svensk livsmedelsproduktion och en ökad import av varor, vilket i sin tur kan innebära en högre miljöbelastning och ökade hälsoproblem utanför Sveriges gränser. En hämmande effekt på jordbruks- och yrkesmässig trädgårdsproduktion utgör i sig även en risk för en minskad sysselsättning i livsmedelsproduktionen och i förlängningen i förädlingsindustri kopplad till inhemsk produktion. En annan viktig aspekt är att satsningar på integrerat växtskydd, bl.a. förebyggande och icke-kemiska växtskyddsåtgärder, också kan leda till bättre förutsättningar att lösa växtskyddsproblem i situationer när länge använda växtskyddsmedel fasas ut och försvinner från marknaden. Detta kan ge konkurrensfördelar jämfört med länder där sådana satsningar inte genomförts. Det finns en marknad för livsmedel producerade utan användning av de flesta av dagens kemiska växtskyddsmedel. Ökad konsumtion av sådana livsmedel påverkar i förlängningen hur produktionen går till och vilka

insatsmedel som kan användas i odlingen. Växtskyddsrådets nya uppdrag inkluderar att på ett tydligt sätt bidra till en hållbar utveckling inom svenska livsmedelskedjan. I ett hållbart växtskyddsarbete eftersträvas en så liten negativ påverkan som möjligt på omgivningen - användaren, djuren eller miljön. Samtidigt behöver produktionen kunna bedrivas konkurrenskraftigt, lönsamt och säkert ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Ett hållbart växtskydd inkluderar behovet att utveckla fler metoder med mindre risker – medel eller metoder som inte lämnar rester i mark, vatten eller har annan negativ påverkan på annat än den skadegörare eller ogräs som är målet för en behandling med ett växtskyddsmedel. Det viktigaste är effekterna på annat än skadegöraren/ogräset – inte om växtskyddsmedlet är kemiskt, biologiskt, fysikaliskt eller om metoden är termisk eller mekanisk.

Växtskyddsmedel, biocider och vissa nematoder, insekter och spindeldjur (NIS) utgör bekämpningsmedel. I denna handlingsplan avses med bekämpningsmedel växtskyddsmedel enligt förordning 1107/2009 och NIS enligt förordning 2016:402. När det gäller bekämpningsåtgärder avses i handlingsplanen att hantera skadegörare, ogräs och reglering av tillväxt hos grödor.

Genomförande och uppföljning av handlingsplanen

Handlingsplanen är kopplad till Växtskyddsrådets arbete under perioden 2017-2019.

För uppdragets genomförande får Jordbruksverket använda högst 2 miljoner kronor per år. I detta ingår kostnader för att upprätta ett sekretariat om två årsarbetskrafter för hela perioden, som ska planera och administrera rådets arbete. Kostnader för sekretariatet bedöms kosta ca 1,9 miljoner kronor per år, med undantag för år 2017 då tjänstetillsättningen i sekretariatet skedde under andra halvan av året. Av medel tilldelade för 2017 kommer ca 1 miljon kronor kunna överföras till år 2018 och kommer enbart kunna användas under detta år. För 2019 finns i dagsläget ingen ytterligare finansiering utöver de årliga 2 miljonerna. Åtgärder och föreslagna aktiviteter i denna handlingsplan bedöms därför kunna finansieras genom medel som tilldelas av regeringen för uppdragets genomförande med ca 1 miljon kronor.

Växtskyddsrådets organisationer förväntas bidra med insatser och engagemang för handlingsplanens genomförande.

Vid möten i Växtskyddsrådet diskuteras möjliga åtgärder och aktiviteter inom handlingsplanen. Åtaganden av uppgifter kan ske av enskilda organisationer eller genom bildande av arbetsgrupper bestående av flera organisationer inom rådet. Uppföljning av åtaganden sker i första hand genom rapportering vid rådsmöten.

Jordbruksverket ska senast den 28 februari årligen lämna in en delrapport om uppdragets genomförande och senast 28 februari 2020 en slutrapport. Rapporterna ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Rapporterna kan återkoppla till denna handlingsplan och här preciserade insatser som utförts för att genomföra uppdraget.

I övrigt sker uppföljning av handlingsplanen löpande under perioden 2017-2019, främst vid Växtskyddsrådets möten men också löpande.

Handlingsplan för uppgifter inom uppdraget

Övergripande definitioner kring uppdragets beskrivning

Förutom arbetet med de mer konkreta uppgifterna som benämns uppgift 1-6 nedan behövs en analys av vad några av de mer övergripande uppgifterna för rådet som finns beskrivna i regeringsuppdraget innebär:

- Växtskyddsrådets arbete ska stödja prövningen av produktgodkännande enligt Växtskyddsmedelsförordning 1107/2009 och underlätta arbetet att uppnå kraven i hållbarhetsdirektivet 2009/128/EG.

Insatser

0.1	Diskutera och precisera innebörden av att ”stödja prövningen av produktgodkännande samt hur rådets verksamhet kan bidra till en effektiv godkännandeprocess”
Rådet diskuterade frågan övergripande vid sitt första möte. Ett förslag kan vara att be berörda aktörer att närmare fundera över i vilka delar dagens hanterande kring prövning av produktgodkännande går att förbättra och hur det i så fall skulle kunna göras. Berörda är KemI, SJV, SLV, SV, LRF i första hand.	
0.2	Diskutera och precisera innebörden av att rådet ska ”underlätta arbetet att uppnå kraven i hållbarhetsdirektivet”.
Rådet avvaktar den uppföljningsrapport av Sveriges nationella handlingsplan som Jordbruksverket arbetar med nu under hösten 2017 och analyserar därefter i vilka delar Växtskyddsrådet kan verka i syfte i att stötta genomförandet av åtgärderna i Handlingsplanen 2013-2017. Här ingår även åtgärderna i den nya Nationella handlingsplanen för perioden år 2018-2022.	

- Växtskyddsrådet //...// ska bistå med att utreda effektiva och hållbara förebyggande åtgärder och bekämpningsåtgärder för växtskadegörare samt att förbättra tillgången *till växtskyddsmedel och bidra till en effektiv godkännandeprocess (se ovan).*

Insatser

0.3	Diskutera och precisera innebörden av hållbara och förebyggande bekämpningsåtgärder.
0.4	Diskutera och precisera innebörden av att ”förbättra tillgången till växtskyddsmedel” och hur rådets verksamhet kan bidra till detta.
Integrerat växtskydd är ett stort och viktigt område. Arbetet bör präglas av långsiktighet och helhetsperspektiv. Det är viktigt att nya metoder och tekniker är	

lönsamma och väl beprövade för en säker effektivitet. För att komma framåt behövs riktade satsningar på såväl grund- som tillämpad forskning. Ett sådant arbete behöver hållas samman så att resurser satsas där behoven finns och åstadkommer en förändring. Vad gäller förebyggande åtgärder är utveckling av växtförädlingen och nya, motståndskraftiga sorter en viktig del av det hållbara växtskyddet och här kommer det nya kompetenscentrumet vid SLU att spela en viktig roll (<https://www.slu.se/ew-nyheter/2017/9/kompetenscentrum-for-vaxtforadling-ska-bildas-vid-slu/>). I den pågående odlingen är det även viktigt att det arbetas vidare med uppdaterade och relevanta prognosverktyg och övervakning för att på bästa sätt kunna både förutse och hantera de angrepp som odlingen utsätts för.

En god tillgång till växtskyddsmedel inkluderar såväl kemiska som biologiska växtskyddsmedel och andra metoder. När det gäller området att förbättra tillgången till växtskyddsmedel är det viktigt att befintliga växtskyddsmedel får användas genom ordinarie produktgodkännanden istället för tillfälligt i form av tillfälliga dispenser. En genomgång mellan berörda myndigheter och aktörer kring möjligheter och hinder som finns kring respektive ansökningsform kan vara ett sätt att hitta nya vägar framåt. Fler och olika typer av växtskyddsmedel behövs, såväl kemiska som andra. En funktion att bevaka registreringen i andra länder kan behövas i syfte att harmonisera mellan länderna. Minor use-verksamheten bedrivs av LRF och det arbetas kontinuerligt sedan 2007 med att säkra tillgången till växtskyddsmedel för grödor som odlas i mindre omfattning. För att undvika resistensbildning mot tillåtna växtskyddsmedel behövs tydlig vägledning till användarna för att undvika onödiga påfrestningar genom felaktig användning. Effektivitet, olika verkningssätt är viktiga delar av detta.

Uppgift 1

Tillsammans med företag och bransch utveckla omvärldsbevakningen när det till exempel gäller förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledningar, beslut om verksamt ämne samt analysera konsekvenser sådana förändringar får för myndigheter och företag.

Mål

Upprätta struktur för löpande omvärldsbevakning och konsekvensanalys med avseende på uppdragspunkten.

Insatser

1.1	Precisera vilka frågor och områden som ska bevakas.
1.2	Identifiera relevanta mottagare av information och slutsatser i uppdragspunkt 1.
1.3	Bestämna vilken organisation som ansvarar bevakning av respektive fråga och/eller område.
Det bör inledningsvis diskuteras vilken information som är relevant att förmedla i växtskyddsrådet och på vilken detaljnivå det bör rapporteras. Det är viktigt att	

avgränsa uppgiften så att resurser inte ägnas åt att bevaka frågor som inte har bäring i konkreta behov. I uppgiftspunkten nämns förändringar i lagstiftning, rättspraxis, EU-processer, vägledningar, beslut om verksamma ämnen som i förlängning kan påverka den svenska folkhälsan och livsmedelsproduktionen. Även beskattning, miljöövervakning och statistikuppgifter gällande växtskyddsmedel kan omfattas av uppdragspunkten. Förutom dessa områden kan det vara angeläget att även bevaka arbete kring miljömål, Agenda 2030 och lagstiftning för annat än kemiska medel såsom exempelvis växtförädling.

Det bör inom rådet diskuteras vilka områden som ska lyftas och som finns tillgängliga. Nedan ges några exempel på områden som kommer att ingå i omvärldsbevakningen inom Växtskyddsrådet. Relevanta mottagare av information får identifieras i takt med att arbetet utvecklas.

- Översyn av 1107/2009 (förordningen om utsläppande av växtskyddsmedel...) - KemI
- Översyn av 396/2005 (förordningen om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester...) - SLV
- Uppdateringar av norra zonens vägledning för ansökningar av växtskyddsmedel - KemI
- Domstolsutslag kring prövningar av beslut – SV
- Beslut om verksamma ämnen i enlighet med 1107/2009 – KemI
- Ändring av gränsvärden för aktiva substanser i växtskyddsmedel enligt 396/2005 - SLV
- Verksamma ämnen i EU:s förordning för eko-produktion EG 889/2008 – SJV, SLU, NV
- Beslut om preparat i Sverige och andra länder – skillnader i villkor – KemI, SV,
- Dricksvattenutredningen (SOU 2016:32) – HaV, SLV
- Agenda 2030/miljömålsarbete/En svensk strategi för hållbar utveckling – NF, SJV, KemI
- Översyn av bekämpningsmedelsskatt (dir 2016:53) – SJV
- Information om otillåten användning som fångas upp i kontrollen. Uppföljning av orsaken till fynden - SLV

Förutom omvärldsbevakning och analyser av förändringar enligt ovanstående kan det finnas anledning att genomföra enskilda informations-/utbildningsinsatser kring teman och områden. Bland annat kan KemI redogöra för prövningsprocessens olika delar och hur handläggningen av ett ärende går till ”från början till slut”. Det kan även vara nyttigt att inom rådet dela med sig av information om hur olika organisationer arbetar i växtskyddsrelaterade frågor. Fler insatser av denna typ kan lyftas inför rådets möten.

1.4	Upprätta rutiner och strategier för omvärldsbevakning.
1.5	Upprätta struktur för rapportering.

<p>Varje organisation upprättar en metodik för omvärldsbevakning inom sina respektive intresseområden.</p> <p>Rapporteringen föreslås ske i en återkommande form som medger en enkel pedagogisk överblick av utveckling och förändring inom områden som bevakas. Exempelvis skulle ett nyhetsbrev eller nyhetsblad från sekretariatet i form av en A3 kunna användas. Sekretariatet kommer att återkomma till rådet med förslag på upplägg som kan passa för ändamålet.</p> <p>Det är viktigt att rapporteringen lägger tonvikt på att skapa substans och användbarhet och att det är lätt att identifiera förändringar som behöver ingå i konsekvensanalyser.</p> <p>Utöver omvärldsbevakning behöver Växtskyddsrådet bedriva viss utåtriktad verksamhet, att kommunicera arbete som genomförs till en bredare krets intressenter.</p>	
1.6	Genomföra löpande omvärldsbevakning och rapportering.
<p>Sekretariatet sammanställer information från omvärldsbevakning i den form som rådet bestämmer är passande enligt 1.5.</p>	
1.7	Analysera konsekvenser av förändringar i de områden som bevakas för myndigheter och företag/odlare.
1.8	Utifrån resultat av konsekvensanalys identifiera möjlig tillämpning av ny kunskap och föreslå fortsatt arbete och insatser.
<p>Sekretariatet bedömer i nuläget att omvärldsbevakningen kommer att visa vilka områden som är relevanta att analysera vidare utifrån potentiell påverkan på svensk produktion och växtskyddsmedelsanvändning i Sverige. Analysarbetet kan kräva insatser från organisationer i Växtskyddsrådet. Under 2018 finns ekonomiska medel tillgängliga för detta arbete, särskilt för de organisationer som har behov av extern finansiering för deltagande utöver Växtskyddsrådets möten. I de fall kompetens saknas inom Växtskyddsrådet kan visst konsultarbete upphandlas.</p>	

Uppgift 2

Utveckla dialog med företag och bransch för att öka kunskapen om marknaden och om vilka behov odlare har av växtskyddsmedel på både kort och lång sikt och vilka behov kemiföretagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.

Växtskyddsrådet tolkar innebörden i uppgift 2 enligt följande:

Utveckla dialog med företag och bransch i syfte att öka kunskapen om marknaden i relation till vilka behov som odlare har av att kunna hantera skadegörare eller ogräs med någon växtskyddsmedel, på både kort och lång sikt samt vilka behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter.

Med företag avses sådana som registrerar och saluför bekämpningsmedel av olika slag (kemiska, biologiska, nematoder, insekter och spindeldjur) eller andra som tillhandahåller en tillämpbar växtskyddsmedel. Med bransch avses åtminstone alla de aktörer som representeras av en organisation i Växtskyddsrådet.

Mål

Öka kunskapen om tillgången till olika växtskyddsmetoder på marknaden eller andra praktiskt användbara strategier i relation till odlarnas behov av att kunna hantera skadegörare och ogräs med någon växtskyddsmetod, både på kort och på lång sikt.

Skapa ökad förståelse kring om och hur det är möjligt att hitta lösningar till de behov av att kunna hantera skadegörare och ogräs som identifieras.

Öka dialogen och förståelsen kring de behov företagen har i fråga om information och stöd från myndigheter i frågor rörande bekämpningsmedel och andra växtskyddsmetoder.

Insatser

2.1	Precisera på vilket lämpligt sätt vi kan öka kunskapen om odlarnas behov av att kunna hantera skadegörare och ogräs med någon växtskyddsmetod, både på kort och på lång sikt.
<p>Det är viktigt att odlarnas behov av att kunna hantera olika problem i odlingen är utgångspunkt i detta arbete. Uppgiften bör omfatta alla slags metoder som kan tillämpas som växtskydd vilket kräver fler aktörer än just ”kemiföretagen” som nämns i uppdraget.</p> <p>Vi bör kunna ta lärdom av den metodik som Minor use-projektet arbetat fram för att fånga upp vilka växtskyddsproblem odlarna inom den yrkesmässiga trädgårdsproduktionen har att hantera. Ett förslag kan vara att bredda denna metodik till hela svenska produktionen, se även 3.1. Ett sådant motsvarande arbetssätt kallas vidare för Major use-arbete.</p> <p>Analysera SJV:s Strategi för växtskyddsmedel och föreslå åtgärder i syfte att komma vidare där det arbetet avstannade år 2015. Återkoppla till syftet som fanns i regeringsuppdraget SJV fick 2011 och som är högst relevant även för arbetet i nya Växtskyddsrådet. Vilka aktörer behöver ingå och vilka resurser behövs för att komma vidare? Målet bör vara att i största möjliga utsträckning identifiera i vilka grödor luckor finns idag, men också framöver, gällande ett effektivt växtskydd.</p> <p>Hanteras den här typen av frågeställningar inom tex SLU:s ämneskommitteér? https://www.slu.se/fakulteter/nj/om-fakulteten/centrumbildningar-och-storre-forskningsplattformar/faltforsk/ak/?si=83318EB63525C38A049D1842DBC41285&rid=142504150&sn=sluEPI6-prodSearchIndex</p> <p>Vilka andra forum finns där information om odlarnas behov kan inhämtas?</p> <p>Utöver Hushållningssällskapen, Föreningen Sveriges Spannmålsodlare, SpmO och LRF, som inkluderar LRF Trädgård och LRF Växtodling, och som i Växtskyddsrådet företräder Betodlarna och Sveriges Frö och oljeväxtodlare, behöver också Ekologiska lantbrukarna inkluderas i arbetet att analysera vilka behoven är.</p>	

2.2	Precisera på vilket lämpligt sätt vi kan öka kunskapen om tillgången till olika verksamma ämnen, medel och metoder på marknaden, såväl i Sverige som utanför Sverige, för att möta odlarnas behov.
2.3	Analysera forskningsläget vad gäller att ta fram nya verksamma ämnen, medel och metoder för att möta de behov som identifierats i insats 2.1.
<p>Som en naturlig del av att återuppta och utveckla arbetet med SJV:s Strategi för växtskyddsmedel ingår att identifiera vilka lösningar som finns på annat håll för att täcka de behov som finns i odlingen. Här behövs förslag varefter sekretariatet utvecklar hur en samverkan mellan alla berörda aktörer kan se ut.</p> <p>Det finns sannolikt relevanta metoder som har svårt att nå en praktisk användning av olika skäl. Är det möjligt att Växtskyddsrådet kan verka för att någon ansöker om EIP-medel (Europeiska innovationspartnerskapet) för en befintlig metod som inte når ut? Syftet är att försöka identifiera nyckelfaktorer för att underlätta ökad introduktion av nya metoder och ny teknik.</p> <p>http://www.landsbygdsnatverket.se/vadarlandsbygdsnatverket/verksamhetsomraden/eipagri/sokainnovation_sstod.4.732fab17151c51395338cf80.html</p> <p>Formasutredningen från våren 2016 - Formas anser att Sverige har en relativt stark grundforskning inom växtskyddsområdet men att den är delvis fragmenterad och att delar av den behöver stärkas. Den tillämpade forskningen och övergången till försöksverksamhet och implementeringsfas behöver också stärkas. Det handlar dels om en finansiering som präglas av kortsiktighet och fragmentisering, dels om behov av ökat kunskapsutbyte mellan akademien och det omgivande samhället samt behov av förnyelse och återväxt inom vissa delar av forskningsfältet. Överlag bör insatser på växtskyddsområdet samordnas och prioriteras i större utsträckning. I rapporten skriver Formas att man avser att knyta till sig en referensgrupp till sig som har i uppdrag att fortlöpande prioritera nationella forskningsbehov inom växtskyddsområdet. Växtskyddsrådet nämns där som en aktör att hålla informerad.</p> <p>SLU:s plattform Växtskydd är en viktig samlingsplats för vidare diskussioner.</p>	
2.4	Genomföra en översiktlig jämförande analys av hur riskbilden för de kemiska och biologiska medel som identifieras i 2.2 skiljer sig från medel som är godkända i Sverige, för motsvarande användningsområde.
<p>Analysera i vilken utsträckning det pågår produktutveckling och försöksverksamhet att hitta och testa alternativa strategier i fall där växtskydd saknas eller där en utveckling mot alternativ till kemiska växtskyddsmedel av olika skäl är önskvärda.</p> <p>Är det möjligt för Växtskyddsrådet att ansöka om projektmedel för att t.ex. ta ett större grepp om hur marknaden på växtskyddsmedel ser ut eller för att analysera vilka parametrar som behövs för att underlätta introduktion av alternativa metoder och tekniker?</p>	
2.5	Identifiera vilka aktörer som har möjlighet att använda informationen i uppdragspunkt 2.

2.6	Analysera vilka riskhanteringsåtgärder som eventuellt kan hantera risker eller osäkerheter vid den praktiska användningen på fält eller i växthus för de kemiska och biologiska medel som skulle vara av stort behov för svenska odlare.
Sekretariatet tar gärna emot förslag på upplägg som kan passa för ändamålet.	
2.7	Analysera och föra en dialog om vilka drivkrafter, möjligheter och hinder som finns för att tillgodose de behov av växtskyddsmedel som identifierats.
När arbetet att identifiera vilka behov som finns i odlingen tydliggörs är det viktigt att analysera hur behoven ska lösas och komma med förslag till åtgärder och insatser för att komma framåt.	
2.8	Identifiera vilket behov av stöd och information som företagen behöver få av myndigheter samt arbeta med att tillgodose odlingens behov.
Hur detta kommer se ut avgörs av hur ett visst behov ska lösas. Vilken typ av metod som förefaller vara en framkomlig väg avgör vilka aktörer och på vilket sätt arbetet ska drivas framåt.	

Uppgift 3

Öka kunskapen hos såväl myndigheter som hos företag och andra intressenter samt utveckla strategier för att fasa ut kemiska växtskyddsmedel med oacceptabla effekter på hälsa och miljö och introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.

Mål

Finna alternativa växtskyddsstrategier som inte är beroende av dispens för växtskyddsmedel som inte kan godkännas på grund av oacceptabla effekter på människa och miljö.

Minska risker för hälsa och miljö genom att introducera växtskyddsmedel med låg risk eller alternativa metoder och tekniker.

Insatser

3.1	Analysera vilka behov av växtskydd som i dagsläget är beroende av dispenser för användning av kemiska medel som inte kan godkännas på grund av oacceptabla effekter på människa och miljö.
-----	--

<p>Inom den yrkesmässiga trädgårdsproduktionen är behoven som är svåra eller i dagsläget omöjliga att hantera identifierade genom Minor use-verksamheten. Där finns en rad tydliga exempel som fortfarande inte går att hantera på annat sätt än en dispens för ett visst växtskyddsmedel. För den övriga växtodlingen finns inte motsvarande strukturerade arbetsmetodik varför kunskapen om dessa behov är mera otydliga. Växtskyddsrådet bör arbeta för att hitta ett strukturerat arbetssätt i syfte att identifiera de svårlösta behoven för hela den svenska odlingen – ett Major use-arbete. Till ett sådant arbetssätt behöver en lösningsorienterad metodik kopplas. Detta arbete kräver samverkan mellan flertalet aktörer. Ett första steg kan vara att föreslå på vilket sätt vi kan verka för att täcka hela den svenska odlingen – organisation, ansvar samt resursbehov.</p> <p>En mer övergripande kartläggning av bakgrunden till de olika ansökningar om dispens som inkommer till Kemikalieinspektionen behöver göras. Syftet är att se på vilka grunder dispenser ansöks och hur stor andel av dessa som rör produkter som inte kan godkännas pga oacceptabla effekter.</p>	
3.2	Analysera vilka möjligheter som finns att introducera växtskyddsmedel med låg risk i Sverige.
3.3	Utveckla strategier för att introducera växtskyddsmedel med låg risk i Sverige utifrån slutsatser i 3.2.
<p>Det pågår ett EU-arbete med syfte att försöka lösa frågan om att lagstiftningen hindrar introduktionen av växtskyddsmedel på marknaden, såväl den svenska som i andra EU-länder. Detta arbete behöver följas, analyseras och för svenskt vidkommande försöka komma med kreativa förslag för att hitta möjliga lösningar på nuvarande svårigheter kopplat till förordning 1107/2009.</p> <p>Under Plattform växtskydd vid SLU har det bildats en fokusgrupp som perioden 2017-2019 kommer att arbeta med Integrerad användning av lågrisksubstanser i växtskydd. Syftet med fokusgruppen sammanfaller väl med rådets uppgift att verka för att introducera ämnen med låg risk i svensk odling. Kunskap och utveckling som bedrivs inom detta område vid SLU bör lyftas fram för att belysa vägar framåt. Plattform växtskydds hemsida: http://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/forskningsplattformar/plattform-forvaxtskydd/samverkan/</p> <p>Inom ramen för Minor use-verksamheten finns mycket erfarenhet kring frågan som bör tas tillvara och utvecklas. På EU-nivå finns numer Minor uses Coordination facility (MUCF) som är en koordineringsfunktion för mindre användningsområden. Den gemensamma databasen Eumuda innehåller information om tillgängliga studier för olika grödor som kan användas som underlag i en ansökan om ett växtskyddsmedel.</p>	
3.4	Utreda i vilken omfattning tillämpbara alternativa metoder och tekniker används idag.
3.5	Kartlägga forskningsläget och behovet av forskning kring alternativa metoder och tekniker – nationellt och internationellt.
3.6	Analysera möjligheter och hinder för att introducera befintliga alternativa metoder och tekniker enligt 3.4.

3.7	Utveckla strategier för att introducera alternativa metoder och tekniker utifrån slutsatser i 3.4-3.6.
<p>Uppgiftspunkt 3 knyter an till uppgift 2 ovan kring analyser av behov av växtskyddsmetoder.</p> <p>Inom området alternativa metoder och tekniker har det pågått utveckling under en längre tid. Rådet bör verka för att lyfta fram exempel på alternativa metoder som kommit i användning samt att belysa vilka hinder som står i vägen för en utveckling och/eller tillämpning.</p> <p>Konkreta exempel som grund för diskussioner kan vara forskning som Velemir Ninkovic vid SLU gör på tidig detektering av virus i potatis samt ogräsbekämpning med systemet CombCut som tagits fram av lantbrukaren Jonas Carlsson. Liksom i ovanstående insatser (3.2-3.3) bör mycket kunskap inom området alternativa metoder kunna inhämtas och spridas genom bland annat Plattform växtskydd och Kompetenscentrum för biologisk bekämpning (CBC) vid SLU. Även myndigheter och odlarorganisationer har goda kunskaper kring vilka metoder som används idag.</p> <p>Rådet bör genom sitt arbete kunna bidra till att stimulera innovation av alternativa metoder och tekniker. Vid introduktion av nya metoder och tekniker är det viktigt med helhetsperspektivet, att inte introducera nya risker för hälsa och miljö.</p> <p>Det finns uppgifter om att utvecklingen och användningen av biologisk bekämpning ökar i andra medlemsstater inom EU – bland annat Nederländerna och Danmark (CBC). En internationell utblick för att dra lärdom av hur man kan stimulera en utveckling på detta område bör genomföras.</p> <p>Växtskyddsrådet planerar att delta i Nationella Växtskyddskonferensen 2018, den 14-15 november i Ultuna där flera teman kring alternativa metoder och tekniker kan komma att ingå. Preliminära teman (enligt SLU 2017-11-07) för konferensen omfattar bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nya ogräs och skadegörare • Klassning av bekämpningsmedel • Biologisk bekämpning inkl. mikrobiomforskning • Växtförädling/resistensförädling • Ny teknik, inklusive nya molekylära metoder • Synergi-strategier. IPM. Aktuellt exempel: alternativ till glyfosat • Forskning, innovation, regelverk – hur kan man underlätta och snabba på processen från forskning till tillämpning? 	

Uppgift 4

Föra en dialog med berörda intressenter och öka kunskapen om samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.

Mål

Skapa förståelse för vilka samhällsekonomiska effekter och övergripande miljöeffekter som växtskyddsmedelslagstiftningen medför.

Nyttjande av växtskyddsmedel skapar avtryck i miljön, t.ex. genom fynd i vatten eller i livsmedel. Sammanställ kunskap om vilka åtgärder som skulle behövas för att minska avtrycken i miljön eller på folkhälsan av dagens användning (se 5.3, 5.4).

Insatser

4.1	Identifiera relevanta mottagare av informationen.
4.2	Definiera avgränsningar och relevanta frågeställningar för analyserna.
4.3	Genomföra analyser av växtskyddsmedelslagstiftningens samhällsekonomiska effekter och koppling till övergripande miljöeffekter.
De frågeställningar som har aktualiserats att ingå som olika delar i analysarbetet är följande: Glyfosat – diskussion pågår om framtiden för det verksamma ämnet glyfosat, världens mest använda ogräsmedel. I Sverige används årligen runt 600-700 ton glyfosat. Ett förbud skulle få stor påverkan på det svenska liksom jordbruket i andra länder. En analys av effekterna av ett förbud behöver genomföras. Analysarbete behöver inkludera flera kompetenser inom olika områden – ogräs/odlingsexpertis för vilka scenarier som lämpligen studeras, klimatexpertis vad gäller emissioner av växthusgaser och livscykelanalyser till följd av förändrade odlingssystem med ökad jordbearbetning, miljö/vattenexpertis gällande glyfosat och dess nedbrytningsprodukt AMPAs effekter i miljön. Frågan kommer tydliggöra de miljömålskonflikter som finns i odlingen kopplat till användning av glyfosat respektive jordbearbetning. Allmänkemikalier och verksamma ämnen med låg risk – förordning 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden hindrar växtskyddsmedel av den här sorten att komma in på svenska marknaden. Fram till 2011 hade Sverige ett undantag som innebar att en del av dessa substanser kunde användas av svenska odlare men efter att undantaget försvann har det varit väldigt svårt för produkter av den här sorten att komma in på svenska marknaden. Hindren är många men har sin grund i de krav som förordning 1107/2009 ställer på produkter som ska användas som växtskyddsmedel. Även andra orsaker till att produkterna har svårt att komma in på marknaden bör analyseras. Under de senaste åren har situationen för de svenska odlarna lösts genom att Kemikalieinspektionen har beviljat dispenser för t.ex. såpa. Många ansträngningar har gjorts i syfte att få till stånd en förändring men ännu har detta inte lyckats. Kompetenser från flera håll behövs för att kunna göra relevanta beräkningar vad	

hindren i lagstiftningen kostar svenska odlare. Bedömningen är att kompetens finns inom Jordbruksverket men att underlag behöver inhämtas från Kemikalieinspektionen och LRF som genom projektet Minor use under flera år arbetat med dispenser samt nya underlag i syfte att kunna registrera några produkter av den här kategorin. Även biologiska bekämpningsmedel har svårt att nå den svenska marknaden och behöver ingå i analysarbetet enligt ovan.

Förutse vilka verksamma ämnen som kommer att fasas ut från marknaden i perspektivet 5-10 år

I Storbritannien arbetar CRD (<http://www.hse.gov.uk/crd/index.htm>) med att försöka förutse vilka verksamma ämnen som framåt kommer falla av olika kriterier i förordning 1107/2009. Det finns ännu ingen lista att utgå från men de arbetar med att sätta poäng på varje verksamt ämne och om ett ämne – på olika punkter i 1107 – samlar ihop en viss nivå av poäng – då vet man nästan säkert att det kommer försvinna från marknaden framöver. På dessa ämnen går de sedan in och gör en agronomisk analys av hur odlingen skulle påverkas om/när ämnet dras bort från marknaden. I Sverige har vi också försökt oss på att förutse vilka ämnen som genom den nya lagstiftningen 1107/2009 skulle komma att försvinna från marknaden. Kemikalieinspektionen genomförde 2008 en analys kring vilka ämnen som skulle falla för de nya stupstockskriterierna. Resultatet blev ett utpekande av 23 substanser. Jordbruksverket genomförde också en analys 2008 av förändringarna i EU:s regelverk, stupstockskriterierna och substitutionsprincipen, skulle påverka svensk växtodling. Vissa kulturer skulle komma att påverkas kraftigt enligt analysen. 2011 fick Jordbruksverket regeringsuppdraget att utarbeta en strategi för hur jordbruks- och trädgårdsnäringen i framtiden kan vara förberedd när växtskyddsmedel fasas ut från marknaden, den s.k. Strategi för växtskyddsmedel. Detta arbete pågick mellan 2011-2015 och resultaten pekar på att den svenska odlingen av flera grödor riskerar att drabbas hårt eller i värsta fall slås ut om inte tillgången på effektiva växtskyddsmedel säkerställs. Det saknas också verktyg för att hantera situationen när växtskyddsmedel försvinner från marknaden eller när det blir omöjligt att använda medlen på grund av ändrade villkor. Det behövs också stora forskningsinsatser under lång tid för att utveckla effektiva alternativa växtskyddsmedel och metoder, och det kommer inte att lösa alla problem.

Dels skulle det först behöva göras en förstudie i syfte att genomlys hur de prognoser som gjordes 2008 hittills har slagit ut. Arbetsuppgiften skulle därefter bestå i att förnya analysen av vilka ämnen som riskerar att försvinna från marknaden. För detta ändamål finns idag en databas över samtliga produkter på den svenska marknaden hos Kemikalieinspektionen som är tänkbar att använda. En sådan fanns inte 2008 när förra insatsen genomfördes. Här kommer sedan resultaten från Jordbruksverkets arbete med Strategin för växtskyddsmedel att kunna utnyttjas för att slutligen landa i vilka åtgärder som behövs. Här bör det bli Växtskyddsrådets ansvar att beskriva hur åtgärderna ska genomföras, vilka som är berörda aktörer och vem som egentligen ansvara för att arbetet drivs vidare. Bedömning är att kompetens finns inom Jordbruksverket men uppgiften kräver samarbete med Kemikalieinspektionen. Insatser pågår på flera andra håll att

prognosticera vilka produkter som riskerar att försvinna samt att jämföra med andra länders registreringar – Svenskt Växtskydd och LRF.

Jordbruksverket föreslår att arbetet lämpligen kan utföras inom ramen för projektet CAP:s miljöeffekter som är ett löpande regeringsuppdrag till Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet samt Havs- och vattenmyndigheten att genomföra att följa den gemensamma jordbrukspolitikens (CAP) effekter på miljön.

Miljöövervakning, kontroll av livsmedel, insamling av statistiska data är tre sätt att följa hur växtskyddsmedel hanteras, vilka risker för rester i livsmedel som finns eller var risker för läckage till miljön kan uppstå. Dessa frågor kan växtskyddsrådet följa på olika sätt. Det pågår också en utredning att göra en översyn av miljöövervakningen (M2017:03).

Uppgift 5

Öka kunskapen hos myndigheter om odlingsförhållanden och diskutera med myndigheter, företag och intressenter om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas. I detta ingår bland annat att diskutera effektiva doser.

Mål

Skapa strukturer för att öka kunskap kring odlingsförhållanden som kan vara relevant att ta hänsyn till i tillståndsprovning av växtskyddsmedel.

Föra dialoger om hur ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder kan utformas för att minska risker för hälsa och miljö vid användning av kemiska växtskyddsmedel.

Insatser

5.1	Definiera vilken information om odlingsförhållanden som kan vara relevant för myndigheter att ha kännedom om, och på vilket sätt man föreställer sig att kunskapen ska kunna bidra till att stödja tillståndsprovning av bekämpningsmedel.
5.2	Sammanställa information om odlingsförhållanden enligt punkt 5.1.
Förslag att inhämta kunskap från bl.a. Minor use-verksamheten där det under åren förts många diskussioner kring hur en viss typ av odling bedrivs kopplat till en ansökan om dispens eller UPMA (Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde). Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket skulle behöva göra en analys över hur ökad kunskap om odling/odlingsförhållanden skulle vara till hjälp för att stödja provningsprocessen. Området riskhanteringsåtgärder är brett och inkluderar många olika parametrar, bl.a. effektiva doser som nämns i uppdraget.	
Inrättande av vattenskyddsområde påverkar jordbruks- och yrkesmässiga trädgårdsföretagare när användning av kemiska växtskyddsmedel helt eller delvis förbjuds. Dricksvattenutredningen (SOU 2016:32) pekar på behov av olika förändringar kring processen att inrätta och förvalta vattenskyddsområden. En	

	fortsatt dialog behövs i syfte att hitta samverkan mellan den svenska produktionen av livsmedel och dricksvattenproduktionen.
5.3	Bibehålla dialog om villkor och ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder i Rådgivande gruppen för användningsvillkor, som bildats under Växtskyddsrådet 2016.
	Arbetet i Rådgivande gruppen för användningsvillkor fortgår.
5.4	Utreda behov av och möjligheter att kunna införa ändamålsenliga riskhanteringsåtgärder på landskapsnivå för att minska risker för oacceptabla effekter i miljön.
	<p>Det finns ett behov av att föra en dialog om och utveckla kunskap om vilka åtgärder som kan vidtas på såväl landskapsnivå som gårdsnivå för att åstadkomma en ändamålsenlig riskhantering för kemiska växtskyddsmedel. Möjligheter att skapa total ökad miljönytta inom befintliga regelverk på ett sätt som även minskar eller kompenserar för risker med kemiska växtskyddsmedel bör diskuteras i detta sammanhang. Vilka system för landskapsåtgärder finns idag och kan de bättre utnyttjas för bättre effekt? Kan vi skapa samverkans effekter mot näringsämnestransport, transport av växtskyddsmedelsrester, främjande av biodiversitet i kompensationsytor, vattenretention mm genom en bättre planering av landskapsåtgärder?</p> <p>Exempel på analyser av detta slag finns i Naturvårdsverkets rapport 6773 ”Ekologiska fokusarealer i samverkan” och Jordbruksverkets rapport 2012:22 Jordbruket och vattenkvaliteten – Kunskapsunderlag om åtgärder.</p> <p>I detta arbete bör organisationer som Odling i Balans, Säkert växtskydd, Kompetenscentrum för kemiska bekämpningsmedel (CKB, SLU) och med flera involveras. Växtskyddsrådet bör även skapa kontakter med organisationer som arbetar med helhetstänk kring riskhantering och hållbart växtskydd i andra länder.</p> <p>Det finns även behov av att lyfta möjligheter till att öka riskmedvetenheten i användarled och att minska risker för hälsa och miljö genom attitydförändringar och utbildningsinsatser. Denna typ av insatser har tidigare gett goda resultat på exempelvis minskad spridning av växtskyddsmedel till ytvatten i samband med påfyllning och rengöring av sprututrustning.</p> <p>När det gäller odlarna vilar det ett stort ansvar på alla som använder växtskyddsmedel. En grundförutsättning är en säker hantering i alla led av användningen, från förvaring, påfyllning, sprutning i fält och rengöring av maskiner till omhändertagande av tomma förpackningar. Det är en självklarhet att alla användare ska hålla skyddsavstånd mot omgivningen, använder rätt skyddsutrustning samt använder väl kalibrerade maskiner.</p>

Uppgift 6

Öka kunskapen hos myndigheter, företag och intressenter om jordbruksdrift med syfte att förbättra prövningsprocessen utifrån praktiska odlingsperspektiv såsom årscykler och växtföljd.

Mål

Öka berörda intressenters kunskap om jordbruksdrift för att skapa förutsättningar för en dialog om praktiska odlingsperspektiv som kan vara av betydelse för prövningsprocessen.

Insatser

6.1	Planera fältbesök hos odlare.
6.2	Genomföra fältbesök hos odlare.
6.3	Skapa rutiner för att lyfta odlingsperspektiv som förbises i prövningsprocessen och föra dialog om huruvida de kan ges hänsyn.
Ett av Växtskyddsrådets fyra årliga möten föreslås bestå av studiebesök för rådets ledamöter i någon del av svenska odlingen. Sekretariatet anordna fältbesök för myndigheterna involverade i prövningsprocessen – KemI, SLV, SJV.	
Sekretariatet inventerar hos rådets ledamöter vilka behov som finns kring ökad kunskap kring jordbruksdrift.	